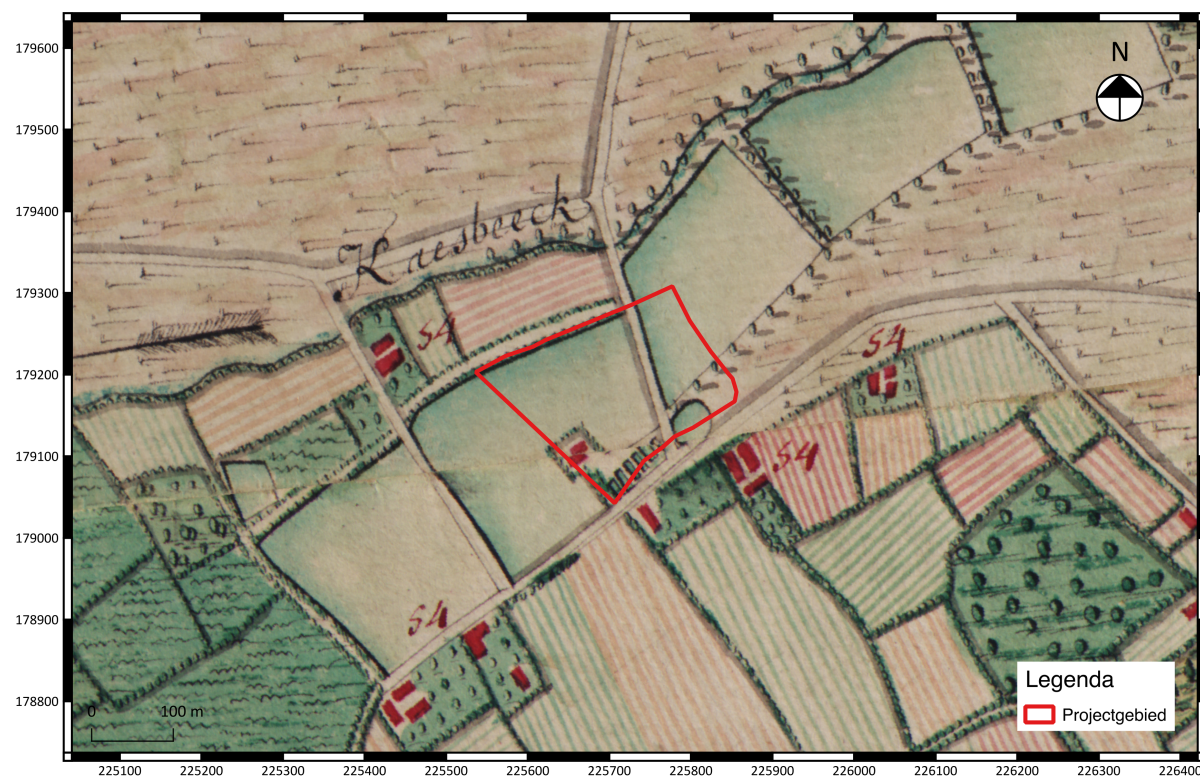

Archeologienota: De bouw van een verzorgingscentrum en assistentiewoningen aan de Visserijstraat te Diepenbeek

**Annelies De Raymaeker
Lente Van Brempt**

Archeologienota: De bouw van een verzorgingscentrum en assistentiewoningen aan de Visserijstraat te Diepenbeek

**Annelies De Raymaeker
Lente Van Brempt**

**Tienen, 2019
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: De bouw van een verzorgingscentrum en assistentiewoningen aan de Visserijstraat te Diepenbeek

Initiatiefnemer:	OCMW Diepenbeek
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Annelies De Raymaeker Lente Van Brempt
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

Inhoudstafel

Inhoudstafel	1
Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	2
1.1 <i>Beschrijvend gedeelte</i>	2
1.1.1 Administratieve gegevens	2
1.1.2 Archeologische voorkennis	5
1.1.3 Onderzoeksopdracht	5
1.1.4 Beschrijving geplande werken	6
1.1.5 Werkwijze en motivatie bronselectie	13
1.2 <i>Assessmentrapport</i>	14
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	14
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	19
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	29
1.2.4 Archeologische verwachting (datering en interpretatie) van het onderzochte gebied	32
1.2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	33
Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen	37
2.1 <i>Administratieve gegevens</i>	37
2.2 <i>Gemotiveerd advies</i>	39
2.3 <i>Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek zonder/met ingreep in de bodem</i>	40
2.3.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	40
2.3.2 Resultaten bureauonderzoek	41
2.3.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	41
2.3.4 Onderzoeksmethode en -strategie	43
2.3.5 Onderzoekstechnieken	45
2.3.6 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk	49
Bibliografie	50

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2019 B 316

Aanleiding: De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunning voor de bouw van een verzorgingscentrum en assistentiewoningen woningen (ca. 3.613 m²) aan de Visserijstraat – Onze-Lieve-Vrouwstraat te Diepenbeek met een totale kadastraal oppervlakte van ca. 42.228 m². Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de bodemingreep 1000 m² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).

Erkend archeoloog: Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2016/00148
Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002

Locatie: Diepenbeek, hoekperceel Visserijstraat – Onze-Lieve-Vrouwstraat (Fig. 2.1)
Bounding box: punt 1: x= 225536, y=179043
 punt 2: x=225856, y=179308

Diepenbeek, Afd. 2, Sectie C, percelen 58K & 58L (Fig. 2.2).

Oppervlakte projectgebied: ca. 42.228 m²

Oppervlakte vergunningsgebied: ca. 3613 m²

Relevante termen²⁰: Bureauonderzoek, Diepenbeek, vennen, prehistorie

²⁰ Thesaurus: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

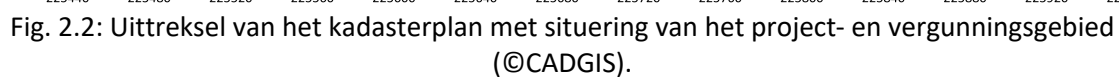
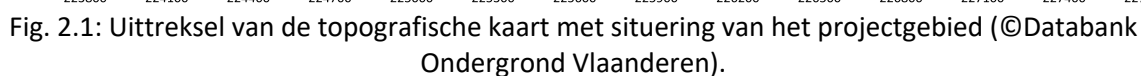

Fig. 2.3: De meest recente luchtfoto met situering van het project- en vergunningsgebied (Bron: www.dov.vlaanderen.be).

2.2 Gemotiveerd advies

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek (2019B316) blijkt verder archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem nodig, omdat onvoldoende informatie is gegenereerd om een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor een archeologische opgraving en/of behoud *in situ* van aanwezige archeologische waarden.

Los van de eventuele structurele bodemverstoring door de (inmiddels gedempte) visvijvers zou het terrein een hoog archeologisch potentieel bezitten voor wat betreft (pre)historische artefactenvindplaatsen en sites met bodemsporen. Het projectgebied is immers gesitueerd in een lager gelegen gebied in het landschap, tussenin twee waterlopen. Paleolandschappelijk gezien betrof het een aantrekkelijke vestigingsplaats voor zowel jager/verzamelaars als sedentaire gemeenschappen vanaf het neolithicum. Echter, de impact van de graafwerkzaamheden bij de aanleg van de visvijvers op het bodemarchief is vooralsnog onbekend.

2.3 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

2.3.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen²¹

Deze archeologienota kadert binnen een geplande omgevingsvergunningsaanvraag (stedenbouwkundige handelingen) voor de afbraak van een bestaand gebouw en de bouw van een nieuwbouw en bijbehorende nutsvoorzieningen op het domein van het woonzorgcentrum De Visserij te Diepenbeek. Deze uitbreidingswerken zullen plaatsvinden in slechts een beperkte zone van het projectgebied, met een totale oppervlakte van ca. 3613 m². Het vergunningsgebied omvat het noordoostelijke deel van het projectgebied, dat aansluit op de historische villa en de te behouden gebouwen van WZC De Visserij. De geplande nieuwbouw bestaat uit een dagverzorgingscentrum en assistentiewoningen. Deze zullen bereikbaar zijn vanuit de Visserijstraat via de bestaande toegangsweg ten noordoosten van het complex. Het verloop en de breedte van deze toegangsweg zullen licht aangepast worden. Langs deze wege is worden eveneens 21 parkeerplaatsen voorzien (Fig. 1.8). De bestaande voetweg die de noordwestelijke grens bepaald van het vergunningsgebied zal verbreed worden tot 4 m, en verbindt daarbij de toegangsweg vanuit de Visserijstraat met de bestaande wege en parking ten westen van het vergunningsgebied. Tussen deze parking met het aangrenzende kasteeltje en de nieuwbouw wordt eveneens een nieuwe voetweg voorzien die toegankelijk is vanuit de nieuwe wege.

De nieuwbouw zal onderkelderd worden tot een diepte van 190 cm onder het huidige maaiveld en zal dus voor aanzienlijke verstoring van de bodem zorgen. De nutsvoorzieningen worden gepland op het kelderverdiep, en de bestaande riolering wordt behouden. De nieuwe wege en nieuwe parkeerplaatsen hebben een klassieke opbouw met een maximale dikte van 60 cm en zullen dus een minimale verstoring van de ondergrond teweegbrengen. In de geplande parkeerzone vooraan komen wel regenwater- en bufferputten te liggen voor de afvoer van het regenwater. Deze zullen dus lokaal voor diepere verstoringen zorgen. Het bestaande gebouw binnen het vergunningsgebied zal afgebroken worden maar de bestaande funderingen worden bewaard. Het nieuwe aanzetpeil van de nieuwbouw bevindt zich ruim 80 cm hoger. De afbraak- en geplande werken in de afbraak-zone zullen dus slechts een minimale verstoring van de ondergrond met zich mee brengen.

Binnen de grenzen van het vergunningsgebied (ca. 3613 m²; Fig. 2.4) is al enige bodemverstoring teweeggebracht door de bouw van de huidige bebouwing (ca. 480 m²). Met de geplande nieuwbouw zullen de werken zorgen voor een verdere structurele verstoring van de ondergrond (ca. 190 cm + buffer van 30 cm) en de eventueel daarmee geassocieerde archeologische waarden in slechts een heel beperkte zone binnen dit projectgebied (ca. 674 m²). In de overige zone (ca. 2249 m²) wordt er met de aanpassing van de bestaande toegangsweg en aanleg van nieuwe parkeerplaatsen en wege enkel een oppervlakkige verstoring van de ondergrond verwacht.

²¹ Voor een gedetailleerde en met plannen geïllustreerde omschrijving van de geplande werken, zie paragraaf 1.1.4 *Beschrijving van de geplande werken*.

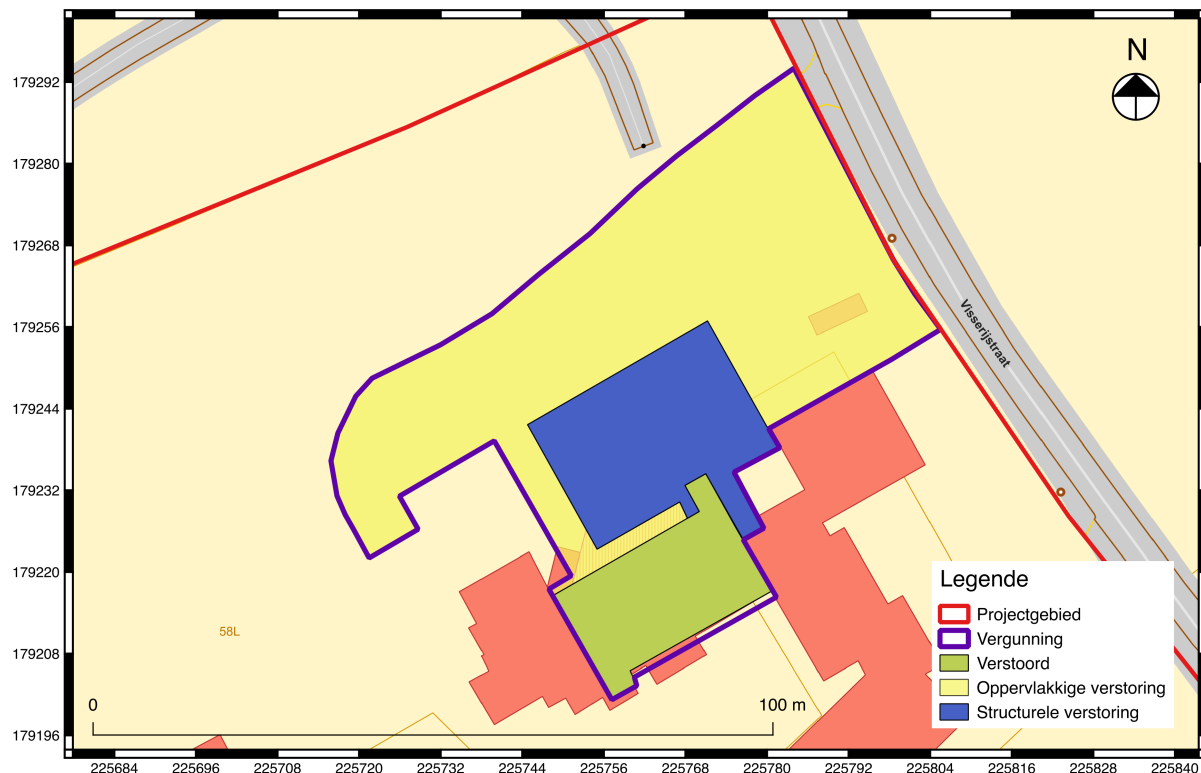

Fig. 2.4: Uittreksel uit kadasterkaart met weergave van vergunningsgebied, de bestaande verstering en de verwachte oppervlakkige en structurele verstering van de ondergrond ten gevolge van de geplande werken.

2.3.2 Resultaten bureauonderzoek

Los van de eventuele structurele bodemverstering door de (inmiddels gedempte) visvijvers zou het terrein een hoog archeologisch potentieel bezitten voor wat betreft (pre)historische artefactenvindplaatsen en sites met bodemsporen. Het projectgebied is immers gesitueerd in een lager gelegen gebied in het landschap, tussenin twee waterlopen. Paleolandschappelijk gezien betrof het een aantrekkelijke vestigingsplaats voor zowel jager/verzamelaars als sedentaire gemeenschappen vanaf het neolithicum. Echter, de impact van de graafwerkzaamheden bij de aanleg van de visvijvers op het bodemarchief is vooralsnog onbekend.

2.3.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

De doelstelling van dit uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem betreft het formuleren van uitspraken omtrent de aan- of afwezigheid van één of meerdere archeologische vindplaatsen en de inschatting van het potentieel op archeologische kennisvermeerdering.

De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij van belang:

- *Welke zijn de waargenomen bodemhorizonten (beschrijving en duiding)?*
- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*
- *Op welke diepte(s) bevind(e)t(n) zich het archeologisch vlak?*

- *Wat is de relatie tot de bodem en de eventuele archeologische sporen?*
- *Zijn er archeologische sporen en/of vondstenconcentraties aanwezig binnen de grenzen van het projectgebied en zo ja, wat is de afbakening hiervan in ruimte en tijd?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*
- *Wat is de aard en datering van de aanwezige archeologische sporen?*
- *Naar welke activiteit of soort site verwijzen de sporen?*
- *Zijn er sporen uit één of meerdere periodes aanwezig?*
- *Is verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, welke zones komen in aanmerking voor vervolgonderzoek?*

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kon slechts een beperkte zone zonder mogelijke relevante archeologische waarden worden vastgesteld. In deze zone werd de ondergrond enigszins verstoord door de bouw van een complex in de 20ste eeuw. De geplande werken, waarbij de funderingen en voorzieningen van dit af te breken gebouw bewaard zullen worden, zullen geen verdere structurele verstoring in deze zone teweegbrengen. Deze zone is vervolgens uitgesloten voor verder onderzoek. Het terrein geselecteerd voor verder onderzoek omvat ca. 3.120 m² (Fig. 2.5).

Het vooronderzoek in zijn geheel kan als volledig worden beschouwd als er voldoende informatie is gegenereerd om:

- een te bekrachtigen nota op te maken die de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staft.
- een te bekrachtigen nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staft.
- een te bekrachtigen nota op te maken die de onmogelijkheid voor een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.
- een te bekrachtigen nota op te maken die de mogelijkheid voor een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.

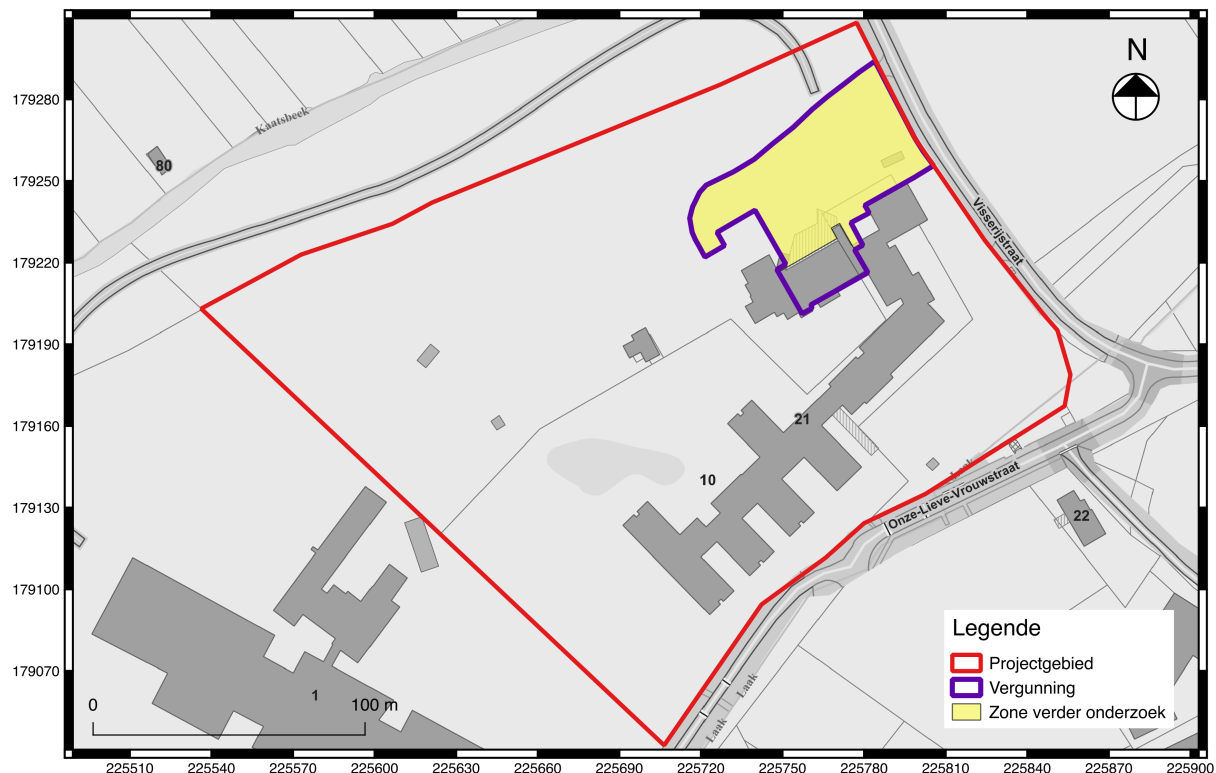

Fig. 2.5: Synthesekaart met aanduiding van de zone geselecteerd voor verder onderzoek.

2.3.4 Onderzoeksmethode en -strategie

De keuzes van de methodes voor verder vooronderzoek en het wel/of niet uitvoeren van deze onderzoeken, worden gebaseerd op de volgende vier criteria:

- 1° is het MOGELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-batenanalyse)?
- 2° is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein?
- 3° is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief om de methode toe te passen op het terrein?
- 4° is het NOODZAKELIJK om deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-batenanalyse)?

In eerste instantie wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem afgewogen:

Methode	Opportuun	Motivering
Landschappelijk booronderzoek	Nee	Het is niet zinvol of nuttig om een verkenning van de lithostratigrafische opbouw van het terrein uit te voeren door middel van een landschappelijk booronderzoek. Binnen het huidige project is het veel efficiënter om gebruik te maken van machinale profielputten. Het is bijgevolg niet efficiënt en niet zinvol om een landschappelijk booronderzoek uit te voeren (kosten-baten argument).
Landschappelijke profielputten	Ja	Op basis van het bureauonderzoek alleen kan geen duidend beeld gevormd worden van de bodemkundige situatie op het terrein en de graad van verstoring ten gevolge van de aanleg en

		demping van de vijvers. Landschappelijke profielputten zijn zinvol en nuttig om een antwoord te formuleren op de vraag of er nog intacte bodem aanwezig is, of het archeologisch vlak nog bewaard is en op welke diepte dit zich bevindt. Vervolgens bieden landschappelijke profielputten de mogelijkheid om de ligging van het onderzoeksgebied in of naast de natuurlijke vennen te bepalen. Hoewel dit onderzoek een grotere verstoringgraad heeft dan manuele boringen, zal op deze manier het meest efficiënt/accuraat kunnen worden gewerkt.
Geofysisch onderzoek	Nee	Het is niet nuttig om deze methode toe te passen. Geofysisch onderzoek is niet aangewezen omdat dit geen gegevens met betrekking tot de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Deze methode is vooral nuttig op terreinen waar ondergrondse lineaire bodemsporen en (muurwerk)constructies met hoge graad van zekerheid worden verwacht op basis van het bureauonderzoek, wat hier niet het geval is.
Veldkartering	Nee	Het is niet nuttig om deze onderzoeksmethode toe te passen. Het terrein is voor een groot deel bedekt met gras. Binnen dit onderzoek biedt deze methode tevens geen meerwaarde en zal dit vermoedelijk niet tot kenniswinst leiden.

Vervolgens wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek met ingreep in de bodem afgewogen:

Methode	Opportuun	Motivering
Verkennd archeologisch booronderzoek	Ja/Nee	In het geval er in de ondergrond sprake zou zijn van afzettingen in associatie met een ven (en er dus een oud prehistorisch loopniveau kan worden verwacht), dient een archeologisch booronderzoek te gebeuren. Enkel in dit geval is een dergelijk onderzoek zinvol en nuttig om de aanwezigheid van in situ bewaarde vindplaatsen uit de steentijd (jager-verzamelaars) te checken.
Waarderend archeologisch booronderzoek		
Proefputten in functie van steentijd artefactensites	Ja/Nee	Indien nodig, bij de vondst van minstens één artefact of ecofact gelinkt aan een in situ bewaarde steentijdartefactensite, wordt dit onderzoek aangevuld met een waarderend vooronderzoek en/of proefputten in functie van steentijd artefactensites.
Proefsleuven en/of proefputten	Ja/Nee	Indien uit het landschappelijk profielputtenonderzoek blijkt dat de natuurlijke bodemopbouw niet structureel is verstoord door de aanleg van de (vis)vijvers is het noodzakelijk en nuttig om deze methode toe te passen op het terrein. Een proefsleuvenonderzoek laat toe inzicht te krijgen in de aard en bewaringstoestand van de eventueel aanwezige archeologische waarden. De resultaten kunnen dus een antwoord verschaffen op de volgende onderzoeksvragen:

		- Zijn er archeologische sporen en/of vondstconcentraties aanwezig binnen de grenzen van het projectgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in ruimte en tijd? - Wat is de aard en de datering van de aanwezige archeologische waarden?
--	--	---

De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen en de bijkomende onderzoeksvragen die opgesteld worden naar aanleiding van elk *assessment* zijn beantwoord.

Op basis van de bovenstaande afwegingen wordt een archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd dat in eerste instantie bestaat uit de aanleg van landschappelijke profielputten. Indien blijkt dat er geen structurele bodemverstoring aanwezig is en er sprake is van sedimenten die zijn geassocieerd met een ven, kan een hoge verwachting worden vooropgesteld voor wat betreft steentijd artefactensites van jager-verzamelaars. In dat geval is verdere prospectie in de vorm van een archeologisch booronderzoek noodzakelijk. Voor wat betreft het opsporen van (pre)historische vindplaatsen met bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk en nuttig in zones met een negatief resultaat voor wat betreft artefactenvindplaatsen uit de steentijd.

Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem is echter enkel noodzakelijk in de zones waar het archeologisch niveau zal worden verstoord door de geplande werken, rekening houdende met een buffer van minstens 30 cm. Na het landschappelijk profielputtenonderzoek worden de bekomen resultaten dus afgetoetst t.o.v. de uitgravingsdieptes bij de geplande werken.

Niet het volledige vergunningsgebied wordt geselecteerd voor verder onderzoek. Enkel de zone met de geplande nieuwbouw en wegenis met parking wordt geselecteerd. Deze zone heeft een oppervlakte van ca. 3120 m² en kent momenteel enige begroeiing en verharding die nog dient te worden verwijderd voorafgaand aan het archeologisch veldwerk. Bomen en struiken mogen enkel bovengronds worden gerooid. Wortels mogen niet verwijderd worden.

2.3.5 Onderzoekstechnieken

Landschappelijke profielputten

Voor de gehanteerde onderzoekstechniek is hoofdstuk 7.3.3 van de Code van Goede Praktijk (versie 3.0) van toepassing.

De profielputten worden zodanig aangelegd dat ze een beeld kunnen schetsen van de bodemkundige opbouw ter hoogte van het projectgebied. De dekkingsgraad en inplanting zijn van die aard dat ze volstaan om voldoende gefundeerde uitspraken te doen over het geheel van het onderzochte gebied. Het doel van de profielputten is om op een snelle en efficiënte manier duidelijkheid te scheppen over de aard en voornamelijk de diepte van de verwachte verstoringen. Het voorgestelde profielputtenplan omvat vier putten met een representatieve spreiding over het terrein. Op basis van het landschappelijk profielputtenonderzoek kan het verder verloop van de archeologische prospectie worden bijgesteld. Hierbij worden de aard en diepteligging van het archeologisch niveau getoetst ten opzichte van de

geplande werken. Indien de diepte van de geplande werkzaamheden + een buffer van 30 cm de diepte van het archeologisch vlak niet reiken, dient er geen verder onderzoek te gebeuren.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een veldwerkleider bijgestaan door een assistent-aardkundige met ervaring met betrekking tot de bodem- en sedimenttypes die in het projectgebied voorkomen.

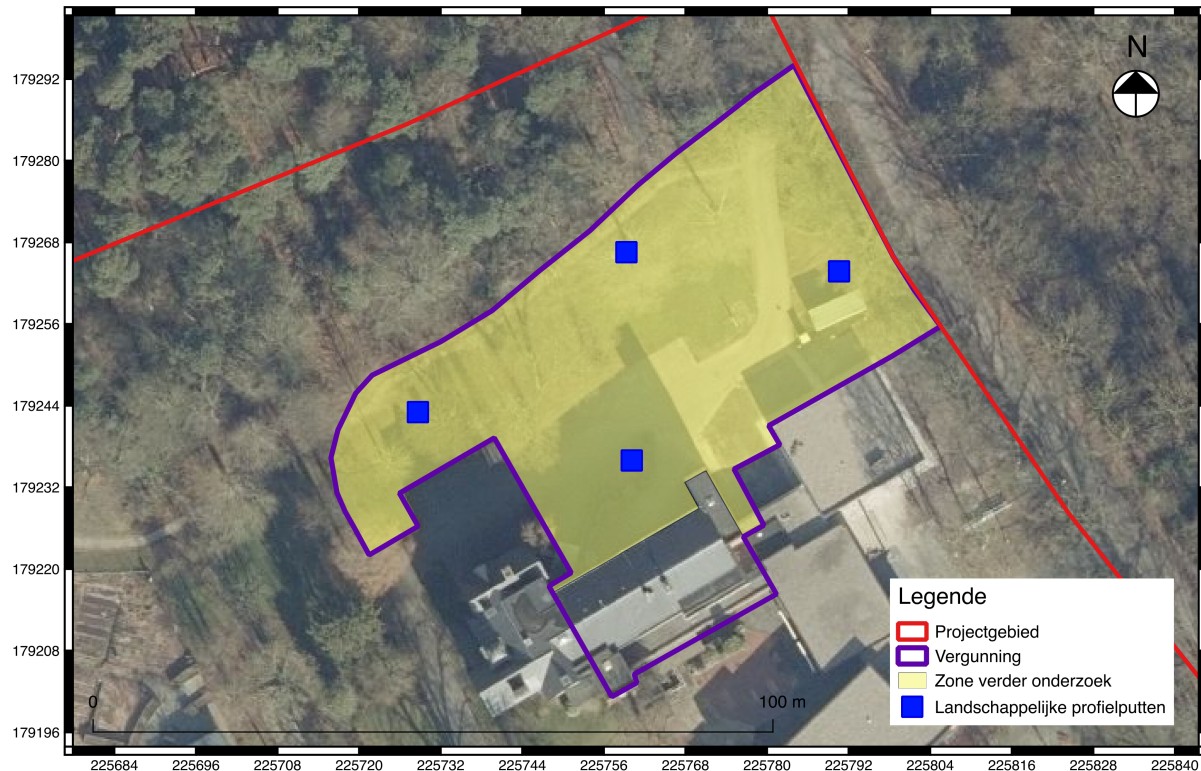

Fig. 2.6: Synthesepan met aanduiding van de locatie van de landschappelijke profielputten.

Archeologisch booronderzoek (verkennend en waarderend) en/of proefputten in functie van de kartering van steentijd artefactensites

Voor de gehanteerde onderzoekstechniek is hoofdstuk 8.4, 8.5 en 8.7 van de Code van Goede Praktijk (versie 3.0) van toepassing.

Het archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen (verkennend boren) en deze te evalueren (waardierend boren). Er wordt overgegaan tot een verkennend en/ of waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten indien tijdens het landschappelijk booronderzoek sedimenten geassocieerd met een ven worden aangetroffen binnen de contouren van het projectgebied. Op basis van de resultaten van het profielputtenonderzoek wordt gemotiveerd of een archeologisch booronderzoek al dan niet noodzakelijk/nuttig is.

De vraagstelling focust zich hier op de aanwezigheid, de aard en verspreiding van in situ bewaarde artefactenconcentraties.

Het verkennend en waarden archeologisch booronderzoek wordt uitgevoerd door een veldwerkleider met ervaring in deze materie. De manuele boringen worden uitgevoerd door middel van een edelmanboor met een boorkopdiameter van min. 12 cm (verkennd booronderzoek) en/of min. 12 cm (waarderend booronderzoek).

Verkennde archeologische boringen worden doorgaans geplaatst in een grid van 10 x 12 m, waar de afstand tussen de boorpunten binnen één raai 10 m bedraagt en de afstand tussen de raaien 12 m bedraagt. De relevante bodemhorizonten worden droog gezeefd op een zeef met maaswijdte van max. 2 mm, met het oog op de recuperatie en inzameling van artefacten. Bij problemen van het uitzeven van het sediment kan uitzonderlijk een grotere maaswijdte gehanteerd worden tot een max. van 6 mm, mits motivering.

In het geval van een positief resultaat – namelijk de aanwezigheid van minstens één archeologische vondst gelinkt aan een steentijdsite in het zeefresidu van het verkennend booronderzoek – dient te worden overgegaan tot de volgende onderzoeksmethodiek (waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten).

In het geval van een negatief resultaat kan worden overgegaan tot het proefsleuvenonderzoek voor het karteren van vindplaatsen met bodemsporen.

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als specifiek doel een reeds opgespoorde artefactenvindplaats te evalueren en ruimtelijk af te bakenen. Rondom positieve boorpunten (minstens één artefact in het zeefresidu van het verkennend booronderzoek) worden waarderende boringen uitgevoerd in een boorgrid van 5 bij 6 m. De relevante bodemhorizonten worden droog gezeefd op een zeef met maaswijdte van max. 2 mm, met het oog op de recuperatie en inzameling van artefacten. Bij problemen van het uitzeven van het sediment kan uitzonderlijk een grotere maaswijdte gehanteerd worden tot een max. van 6 mm, mits motivering.

Afhankelijk van de aard van het aangetroffen steentijdmateriaal kan het opportuun zijn om proefputten in te zetten naast of in plaats van waarderende archeologische boringen om de aard en spreiding van het materiaal te kunnen inschatten (indien waarderende boringen niet genoeg resultaten hierover verschaffen). Het doel van proefputten in functie van steentijd artefactensites is door een beperkt maar statisch representatief deel van een terrein op te graven, uitspraken te doen over de archeologische waarde van het gehele terrein.

De uitvoerders van het proefputtenonderzoek dienen niet te beschikken over bijkomende specifieke competenties ten opzichte van deze opgenomen in de Code van Goede Praktijk.

Proefputten in functie van steentijd artefactensite worden manueel uitgraven waarbij het opgegraven sediment gezeefd dient te worden (maaswijdte van min. 2 tot max. 6 mm). Het sediment dient per arbitrair niveau van max. 10 cm of per aardkundige eenheid uitgezeefd te worden. Afhankelijk van de onderzoeksvragen en –doelstellingen zijn de proefputten 0,25 m² of 1 m² groot en vierkant van vorm. Indien een vast grid wordt gehanteerd, worden de proefputten uitgezet in een grid van max. 15 x 18 m. Indien afgeweken wordt van het grid of de omvang van de proefputten wordt die beschreven en verantwoord in de rapportering.

Proefsleuvenonderzoek: techniek en motivatie

De sleuven worden aangelegd volgens de Code van Goede Praktijk (versie 3.0) hoofdstuk 8.6. Het betreft een site zonder complexe verticale stratigrafie (landelijke context).

De aanlegdiepte van de proefsleuven wordt tijdens het veldwerk bepaald door de veldwerkleider op basis van de vraagstelling en de onderzoeksdoelen. Ook de inplanting van kijkvensters wordt tijdens het veldwerk bepaald door de veldwerkleider. De locatie van kijkvensters staat in functie tot de densiteit en aard van de aanwezige bodemsporen.

De proefsleuven hebben een breedte van 2 m. De proefsleuven worden aangelegd in een vast grid. Het betreft parallelle raaien van ononderbroken proefsleuven met een maximale tussenafstand van 15 m ten opzichte van elkaar, gerekend vanuit de centrale lengte-as van de sleuven (Fig. 2.7). De sleuven worden aangelegd zoveel mogelijk in de lengterichting van de percelen

Door middel van proefsleuven wordt min. 10% van het onderzoeksareaal onderzocht. De oppervlakte van de kijkvensters bedraagt 2,5%. Indien een archeologische site wordt aangetroffen, worden extra proefsleuven en/of kijkvensters gegraven om een afbakening van de site te bekomen. Kijkvensters worden ook gegraven om schijnbaar lege zones te controleren.

De proefsleuven en eventuele kijkvensters worden uitgegraven met een graafmachine met een tandenloze bak. De proefsleuven worden aangelegd op alle archeologische niveaus waarop grondsporen te zien zijn. De teelaarde en eventuele onderliggende verstoorde bodemhorizonten worden verwijderd. Bij het leesbaar maken van het te registreren grondvlak dient aandacht te worden besteed aan de aanwezigheid van concentraties van mobiele vondsten. Indien er lithisch materiaal wordt aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek, worden de artefacten in 3D geregistreerd. Het materiaal wordt tijdens het veldwerk voorgelegd aan een ervaringsdeskundige lithische artefacten.

De uitvoerders van het proefsleuvenonderzoek dienen niet te beschikken over bijkomende specifieke competenties ten opzichte van deze opgenomen in de Code van Goede Praktijk.

Indien noodzakelijk dienen er drie proefsleuven te worden aangelegd (Fig. 2.7). De oppervlakte ervan bedraagt ca. 429 m², wat neerkomt op ca. 14% van het totale oppervlak van de zone geselecteerd voor verder onderzoek. De zone geselecteerd voor verder onderzoek kan beperkt worden in omvang indien het eventueel aanwezige archeologisch niveau in de zone met oppervlakkige verstoring (Fig. 2.4) niet zal worden verstoord door de geplande werken, rekening houdend met een buffer van minstens 30 cm.

2.3.6 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk

Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk voorzien.

Bibliografie

Literatuur:

BAEYENS, L. 1975. *Bodemkaart van België: verklarende tekst bij het kaartblad Hasselt 77E*, Gent.

DE LANGHE, H. N. DE WINTER & T. HIMPE. 2017a: *Archeologienota Diepenbeek, Van Eycklaan Verkaveling in 9 loten*. ARON bvba.

DE LANGHE, H. N. DE WINTER & T. HIMPE. 2017b: *Archeologienota Diepenbeek, Nieuwstraat Verkaveling in 4 loten*. ARON bvba.

HOUBRECHTS S. & T. DEVILLE. 2010: *Rodenbachlaan te Diepenbeek (gemeente Diepenbeek). Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven*. CONDOR bvba.

YPERMAN, W. 2017: *Archeologienota light: Het archeologisch bureauonderzoek aan de Dautenbeek te Diepenbeek*. Studiebureau Archeologie bvba.

Websites:

<https://cai.onroenderfgoed.be/>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/214014>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120893>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

<https://onderzoeksbalans.onroenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

www.dov.vlaanderen.be